

*С. В. Петренко, К. В. Омельченко, М. В. Сітніченко
(Кафедра військової підготовки
Національного авіаційного університету, Україна)*

Правила пожежної безпеки під час експлуатації аеродрому

Правила пожежної безпеки на аеродромі, вимоги до пожежної безпеки, та проблеми з якими стикаються у разі порушення цих правил.

Пожежна безпека є критично важливою складовою експлуатації аеродрому, оскільки аеродроми характеризуються високим рівнем техногенних ризиків. Основними факторами ризику є наявність великої кількості пального, мастильних матеріалів, техніки, а також висока концентрація людей. Забезпечення належного рівня пожежної безпеки є обов'язковою умовою для безпечного функціонування авіаційної інфраструктури.

Для забезпечення пожежної безпеки під час експлуатації аеродрому важливо використовувати відповідні матеріали та методи.

По-перше, важливо забезпечити наявність і справність пожежного обладнання. До основних матеріалів відносяться вогнегасники різного типу (порошкові, вуглекислотні, пінні), які повинні бути розміщені у доступних місцях. Крім того, системи спринклерного пожежогасіння автоматично реагують на загоряння, а пожежні крани повинні бути стратегічно розміщені по всьому аеродрому для швидкого реагування. Інші матеріали, такі як вогнестійкі і ізоляційні матеріали, також мають ключове значення для підвищення стійкості до вогню і захисту електричних систем.

По-друге, методи управління пожежною безпекою включають регулярні перевірки і обслуговування технічного стану обладнання і систем пожежогасіння. Важливо проводити профілактичні ремонти і усувати будь-які дефекти до того, як вони стануть причиною пожежі. Навчання персоналу є критичним аспектом, тому регулярні тренінги щодо використання пожежного обладнання та дій у надзвичайних ситуаціях повинні проводитися на постійній основі. Організація симуляцій евакуацій допомагає підготувати співробітників до реальних умов.

Планування і організація також відіграють важливу роль. Необхідно розробити і постійно оновлювати плани пожежної безпеки і евакуації, а також забезпечити безперешкодний доступ до всіх систем і обладнання для пожежних служб. Регулярні аудити безпеки допомагають оцінити відповідність нормам і стандартам, а моніторинг і аналіз даних пожежної безпеки дозволяють вчасно виявляти і усувати потенційні загрози.

Таким чином, комплексний підхід до використання матеріалів і методів пожежної безпеки є основою для ефективного управління ризиками на аеродромі.

Пожежна безпека на аеродромі є критично важливою для забезпечення безпеки авіаційних операцій та захисту життя людей. Для цього необхідно регулярно проводити перевірки і обслуговування аеродрому з метою виявлення

потенційних джерел загоряння, таких як витoki пального чи несправності в електричних системах. Важливо також забезпечити наявність і справність систем протипожежного захисту, таких як спринклери та вогнегасники, які дозволяють оперативно ліквідувати загоряння. Персонал аеродрому повинен проходити регулярні тренінги, що включають навчання методам запобігання пожежам, використанню вогнегасників та діям в надзвичайних ситуаціях. Це забезпечує здатність швидко реагувати на потенційні загрози. Крім того, легкозаймисті матеріали, такі як пальне і хімікати, повинні зберігатися відповідно до вимог безпеки і правильно утилізуватися, щоб зменшити ризик загоряння. Регулярний контроль технічного обладнання, особливо паливозаправних систем, є необхідним для запобігання витокам і аваріям. Необхідно також забезпечити вільний доступ для пожежних автомобілів і аварійних служб до всіх частин аеродрому, щоб забезпечити оперативне реагування. Встановлення і підтримка систем оповіщення про небезпеку допомагає швидко інформувати персонал про пожежі та інші надзвичайні ситуації. Регулярні тренування для перевірки готовності до реагування на пожежі дозволяють підготувати персонал до можливих надзвичайних ситуацій і оцінити ефективність існуючих заходів безпеки. Особливу увагу необхідно приділяти контролю за зберіганням і транспортуванням небезпечних матеріалів, зокрема пального, що є однією з основних загроз для пожежної безпеки на аеродромі. Також обов'язковими є наявність чітко позначених зон евакуації і шляхів виходу, які забезпечують швидку евакуацію людей у разі пожежі. Основні вимоги до пожежної безпеки спрямовані на запобігання виникненню пожеж, їх своєчасне виявлення та ефективне гасіння, а також на організацію належних умов евакуації.

Порушення правил пожежної безпеки може мати серйозні наслідки. Затримки в реагуванні на пожежу можуть призвести до її швидкого поширення, що ускладнює гасіння і може завдати значної шкоди не лише інфраструктурі аеродрому, а й авіаційній техніці, яка є надзвичайно вартісною. Це також створює пряму загрозу для життя і здоров'я як працівників аеродрому, так і пасажирів. У випадку серйозних інцидентів можуть виникати людські жертви через неправильну евакуацію або затримку в наданні допомоги.

Також варто зазначити, що пожежі можуть призвести до екологічних катастроф, якщо відбудеться вибух або витік небезпечних речовин. Нарешті, порушення правил пожежної безпеки може спричинити зупинку операцій аеродрому на тривалий період, що матиме негативний вплив на авіаційний трафік, логістику та економічну стабільність підприємства. Тому дотримання правил пожежної безпеки є критично важливим для безперебійної роботи аеропорту та безпеки всіх учасників процесу.

Висновок.

Дотримання правил пожежної безпеки на аеродромі є життєво важливим для забезпечення безпеки авіаційних операцій та захисту життя людей. Регулярні перевірки та обслуговування, ефективні системи протипожежного захисту, навчання персоналу та контроль за зберіганням небезпечних матеріалів є ключовими аспектами, які допомагають запобігти виникненню пожеж і швидко реагувати на надзвичайні ситуації. Забезпечення вільного доступу для

аварійних служб та наявність систем оповіщення про небезпеку також є критичними для своєчасного реагування. Регулярні тренування і симуляції допомагають перевірити готовність до можливих надзвичайних ситуацій і оцінити ефективність заходів безпеки. Таким чином, комплексний підхід до управління пожежною безпекою сприяє створенню безпечного середовища на аеродромі, що має важливе значення для забезпечення безпеки всіх учасників авіаційних операцій.

Список літератури

1. Наказ № 286 від 07.05.2013 Про затвердження Правил аварійно-рятувального та протипожежного забезпечення польотів у цивільній авіації України.
2. Як горять військові склади в Україні: історія пожеж URL: <https://www.bbc.com> (дата звернення 13.03.2024).
3. Наказ від 29.09.2014 №685 про затвердження положення про пожежну безпеку системі Міністерства оборони України